

Ба Шурои диссертациони 6D. КОА-014
назди Донишгоҳи давлатии молия ва
иқтисоди Тоҷикистон бо суроғай
ш.Душанбе, 734067, кӯчаи Нахимов 64/14

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба кори диссертациони Халифазода Ҷовидон Бобоҳон дар мавзуй «Арзёбии самаранокии кластерҳои агросаноатӣ дар минтақа (дар мисоли кластерҳои пахтаи минтақаи Хатлон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ пешниҳод гардидааст.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Мазмун ва муҳтавои кори илмӣ Халифазода Ҷовидон Бобоҳон ба бандҳои 1.2. 1.3. 1.19. ва 1.24. – и Шиносномаи феҳристи ихтисосҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ мувофиқат мекунад.

Мубрамии мавзуй таҳқиқот. Ташаккули кластерҳои пахта дар минтақаҳои агросаноатӣ дурнамои хеле хуб дошта, барои рушди устувори иқтисодӣ-иҷтимоии минтақа бо назардошти хусусиятҳои хоси он дар ҳудуди ҷуғрофӣ ва махсусгардонии истеҳсолот мусоидат менамояд. Ин ҷо раванди кооператсия ва ҳамгирии истеҳсолот дар ташаккули кластерҳои пахта имкон медиҳад, ки иқтидори захиравӣ-табиӣ минтақа самаранок истифода бурда шуда, он дар ҳалли масъалаҳои иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва экологӣ саҳми калон мегузорад.

Ҳалли масъалаҳои мазкур аз ташаккули кластерҳои пахта, бахусус, истифодаи самаранокии иқтидори захиравӣ-табиӣ, захираҳои меҳнатӣ ва молиявӣ, раванди кооператсия ва ҳамгирии агросаноатӣ, навсозии техникаю технологӣ ва инноватсияҳои истеҳсолӣ вобастагӣ дорад. Масоили ва мушкилоти номбурда зарурати таҳқиқоти назариявӣ-услубӣ ва пешниҳодҳои амалиро оид ба ташаккули кластерҳои пахта дар минтақаҳои агросаноатӣ тақозо намуда, он барои рушди устувори иқтисодиёти кишвар барои солҳои минбаъда хизмат хоҳад кард. Таҳқиқ ва ҳалли масоили мазкур мубрамияти таҳқиқоти илмиро муайян намуда, яке аз масъалаҳои рӯзмарра дар шароити муосир ба ҳисоб меравад.

Дараҷаи навгонии натиҷаҳои дар диссертатсия бадастомада ва нуқтаҳои илмие, ки барои ҳимоя пешниҳод мешаванд. Навгонии илмӣ таҳқиқот дар асоснок намудани ҷанбаҳои назариявӣ-методиӣ ташаккули кластерҳои пахта ва пешниҳодҳои амалӣ оид ба баланд бардоштани самаранокии иштирокчиёни занҷираи мазкур дар минтақаҳои агросаноатӣ ташкил асос меёбад.

Натиҷаҳои муҳимтарине, ки дар раванди таҳқиқоти илмӣ унвонҷӯ ба даст оварда ба ҳимоя пешниҳод намудааст, ҳамчун самаранокии ташаккули кластерҳои пахта, ки он бо назардошти хусусиятҳои соҳавӣ,

минтақавӣ ва ҳудудӣ муайян гардида, ба истехсол, коркард, нигоҳдорӣ, фурӯш ва то ба истеъмолкунандаи ниҳой расонидани маҳсулоти соҳаи пахтакорӣ, таъмини рақобатноки иштирокчиёни занҷираи истехсоли ва таъмини бозори агрозукавори минтақавӣ равона карда шудааст.

Муаллиф пешниҳод кардааст, ки ташшаққули кластерҳои пахта бо истифодаи кулли принципҳо ва функцияҳои асосии ташшаққули он дар минтақаҳои агросаноатӣ (аз нигоҳи илмӣ-амалӣ асоснок, самаранок истифодабарии иқтисодии захиравӣ-табӣӣ, экологикунони чараёни истехсолоти кишоварзӣ ва агросаноатӣ, тақсимои одилонаи фоидаи иштирокчиёни кластер, принципи ихтиёран муттаҳидшавии иштирокчиёни кластерҳо, принципи минтақабандии шабакавӣ, рушди устувори иқтисодӣ-иҷтимоии минтақа ва ғайра) тавассути функцияҳои ташкилӣ-истехсоли, экологӣ-иқтисодӣ ва иҷтимоӣ-демографӣ, ки ба баланд бардоштани самаранокии соҳаҳои комплекси агросаноатӣ ва таъмини рушди устувори иқтисодиёти минтақаҳои кишвар нигаронида шудаанд.

Таҳлили вазъи самаранокии фаъолияти кластерҳои пахтаро дар минтақаи Хатлон таҳлилу баҳогузори ва натиҷагирӣ намудааст. Усулҳо ва роҳҳои асосии рушди соҳаҳои комплекси агросаноатӣ дар минтақа ва арзёбии самаранокии кооператсия ва ҳамгироӣ дар ташшаққули кластерҳои пахтакории минтақаҳои агросаноатӣ аз ҷониби муаллиф баррасӣ гардидааст. Рушди соҳаи пахта, дар навбати худ, бахши муҳими соҳаи кишоварзии минтақа ба ҳисоб меравад ва мақоми вай дар ташшаққули кластерҳои агросаноатии вилояти Хатлон мавриди таҳлил қарор гирифтааст, ки он дар худ зерномҳои зиёдеро гирд оварда, аз раванди парвариш, чамъоварии ҳосил, коркарди саноатии пахта, нассочӣ ва дӯзандагӣ, ки он аз якҷанд функция ва занҷираи истехсоли таркиб меёбад, ба як объекти бутуни истехсоли маҳсулоти ниҳой, яъне пахта муттаҳид мегардад.

Қайд карда шудааст, ки дастгирии давлатии ташшаққули кластерҳои пахта дар шароити минтақа, фаъолгардонии ҷалби бештари сармояҳо ба рушди кластерҳои мазкур дар доираи занҷираи истехсолии он дар минтақа коркард ва муккамал карда шуда, самт ва роҳҳои асосии баланд бардоштани самаранокии фаъолияти кластерҳои пахта дар минтақаи Хатлон мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор гирифтаанд, ки он имкон медиҳад, ки аз ҳисоби истифодаи самаранокии иқтисодии захиравӣ-табӣӣ ва сармоягузориҳоро ба минтақаҳои агросаноатии кишвар тақозо намуда, он барои баланд бардоштани ҳаҷми истехсоли маҳсулоти занҷираи мазкур ва таъмини сифати зиндагии шоистаи аҳоли равона карда шудааст.

Барои ташшаққули кластерҳои агросаноатӣ, аз ҷумла кластерҳои пахта, ҷалби бештари сармояҳои ватанӣ ва хориҷӣ хеле муҳим арзёбӣ мегардад. Аз ин хотир, дар минтақаи Хатлон, аз ҷумла кластери 1 (ноҳияҳои Ҳамадонӣ, Фархор, Кӯлоб, Восеъ) ба таври таҷрибавӣ нишон дода шудааст. Инчунин, механизми давлатии рушди кластерҳои пахта дар минтақа ҳадафҳои муайяни худро дорад, ки он аз принцип ва

пайдарҳамии фаъолияти иштирокчиёни занҷираи он маншаъ мегирад. Самаранокии иқтисодии кластери мазкур тавассути механизми муайяни ташкилӣ-хоҷагидорӣ ва инноватсионӣ-иқтисодӣ, функцияи ҳар як иштирокчии он дар раванди кластерикунонӣ баҳогузорӣ карда шуда, аз раванди ташкилӣ-истеҳсолӣ ва ҳиссаи ҳар яки онҳо дар самараи бадастоварда муайян карда мешавад. Самараи мазкур пайдарҳамии мантиқӣ ва комплекси ҳамаи иштирокчиёни кластери пахта ва зеркомплексҳои онро, дар маҷмуъ нишон медиҳад.

Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшавандаи унвонҷӯ қисмати муқаддимаӣ ва хотимавии диссертатсияи илмиро дар бар гирифта вай мавқеи муаллифро дар арзёбии самаранокии ташаккули кластерҳои пахта нишон медиҳад. Аз ин лиҳоз, арзёбиҳои дар нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшавандаи вай имконияти дар оянда дар самти татбиқи самаранокии кластерҳои пахта дар минтақа, ки ба баланд бардоштани самаранокии иқтисодии соҳаи пахта дар минтақаи Хатлон, беҳтар шудани сатҳу сифати зиндагии аҳоли ва таъмини рушди устувори иқтисодӣ-иҷтимоии минтақаҳои агросаноатиро фаро мегиранд.

Соҳтори диссертатсия. Диссертатсия аз муқаддима, се боб, ҳашт зербоб, хулоса ва пешниҳодот ва феҳристи адабиёти истифодашуда иборат буда, муҳтавои кор дар 179 саҳифаи матни компютерӣ баён гардидааст, ки шомили 18 ҷадвал, 4 диаграмма ва 6 расм мебошад. Феҳристи адабиёти истифодашуда номгӯи сарчашмаҳои мавриди истифода қароргирифта, аз ҷумла муаллифони ватанӣ ва хориҷиро дар бар мегирад.

Дар муқаддима мубрамияти мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ асоснок карда шуда, дараҷаи азхудшудаи масъалаи илмӣ арзёбӣ гардида, объект ва мавзӯи таҳқиқот, ҳадаф ва вазифаҳои он, асосҳои назариявӣ ва методӣ, навгониҳои илмӣ, аҳаммияти назариявӣ ва амалӣ муайян карда шудаанд.

Дар боби якум «Асосҳои назариявии ташаккули кластерҳои пахта дар шароити иқтисоди бозорӣ» ҷанбаҳои назариявӣ ва хусусиятҳои минтақавии ташаккули кластерҳои пахта, принципҳо ва функцияҳои асосии ташаккули кластерҳои пахта дар минтақа ва таҷрибаи хориҷӣ оид ба ташаккули кластерҳои пахта ва имконияти татбиқи он дар шароити минтақа баён гардидаанд.

Дар марҳилаи кунунӣ рушди иқтисодиёти минтақаҳо яке аз самтҳои асосии сиёсати иқтисодии минтақавӣ, нигоҳ доштан ва таракқӣ додани базаи мавҷудаи саноатӣ, нигоҳдории неруи кадрӣ ва дар ин замина, таъмини рақобатпазирии иштирокчиёни бозори молу маҳсулоти нассоҷиву дузандагӣ ба ҳисоб меравад. Дар ин раванд яке аз самтҳои ояндадори сиёсати давлатӣ ин ташаккули муносибатҳои кластерӣ маҳсуб меёбад, ки он зарурати мустаҳкам намудани фаъолияти хоҷагидорӣ, шаклҳои кооператсия ва ҳамгириро дар соҳаҳои комплекси агросаноатӣ (КАС) тақозо менамояд. Аз ин хотир, яке аз самтҳои асосии рушди соҳавӣ-минтақавӣ ин ташаккули кластерҳои пахта ба ҳисоб меравад.

Дар боби дуюм «Таҳлили вазъи самаранокии фаъолияти кластерҳои пахта дар минтақаи Хатлон» ҳолати кунунии рушди соҳаҳои комплекси агросаноатӣ дар минтақаи Хатлон ва арзёбии самаранокии кооператсия ва ҳамгирӣ дар ташаккули кластерҳои пахтакорӣ минтақаҳои агросаноатӣ баррасӣ гардидааст.

Дар боби сеюм «Самт ва роҳҳои асосии баланд бардоштани самаранокии кластерҳои пахта дар минтақаи Хатлон» дастгирии давлатии ташаккули кластерҳои пахта дар шароити минтақа, фаъолгардонии ҷалби сармоягузориҳо ба ташаккули кластерҳои пахта дар минтақа, самт ва роҳҳои асосии баланд бардоштани самаранокии фаъолияти кластерҳои пахта дар минтақаи Хатлон мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор гирифтаанд.

Дар қисми хулоса натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотӣ ҷамъбаст гардида, хулосаҳо ва пешниҳодҳои асосӣ ба таври мушаххас асоснок карда шудаанд.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаҳо ва тавсияҳои дар диссертатсия зикршуда. Муқаррароти кори илмӣ-таҳқиқотӣ, асоснокии нуқтаҳои ба ҷимоя пешниҳодшаванда, хулосаю тавсияҳои дар диссертатсия овардашуда, гувоҳӣ аз он медиҳад, ки муаллиф аз назарияҳои олимони ватанӣ ва хориҷӣ доир ба масъалаи ташаккули кластерҳои пахта дар минтақаҳои агросаноатӣ васеъ истифода бурда, дар асоси гуфтаҳои онҳо роҷеъ ба паҳлуҳои асосии масъалаи мазкур нуқтаи назари худро пешниҳод намудааст. Ба ғайр аз ин қайд кардан зарур аст, ки мавзӯи таҳқиқгардида ва натиҷаҳои бадастовардашуда муваффақиятҳои унвончуро дар сатҳи зарурӣ инъикос менамоянд.

Қайд кардан зарур аст, ки муаллиф дар таҳқиқоти анҷомдодааш вобаста ба ташаккули кластерҳои пахта дар минтақаҳои агросаноатӣ як қатор таҳлилҳо анҷом дода, роҳҳои баланд бардоштани самаранокии онро пешниҳод намудааст.

Муаллиф дар рисолаи илмӣ-таҳқиқотӣ ҷанбаҳои назариявии ташаккули кластерҳои пахтаро дар минтақаҳои агросаноатӣ таҳқиқ намуда, қайд менамояд, ки вай ҳамчун низоми махсуси фаъолияти хоҷагидорӣ барои рушди соҳаи пахта, баланд бардоштани вазъи иҷтимоӣ-иқтисодии минтақаҳои агросаноатии кишвар ва истеҳсоли ҳарчи зиёди маҳсулотҳои ниҳонии агросаноатӣ хизмат менамояд (саҳ.16-34).

Уновнҷӯ дуруст қайд менамояд, ки ташаккули кластерҳои пахта дар минтақа имкон медиҳад, ки муттаҳидсозии корхонаҳои занҷираи истеҳсоли дар соҳаҳои комплекси агросаноатӣ ба таври дуруст ба роҳ монда шуда, корхонаҳои калон ба ҳайси локомативи асосӣ ва таъмини рақобати софи корхонаҳои хурду миёна хизмат намуда, ҳавасмандии молиявӣ-иқтисодӣ ва баланд бардоштани сифати молу маҳсулотро таъмин намояд. Фикру ақидаҳои у дар бораи хусусиятҳои фарқкунандаи кластерҳои пахта аз дигар шаклҳои кластерҳои агросаноатӣ ҷолиби дастгирӣ, ки дар ин кластер на танҳо соҳаҳои истеҳсолкунандаи ашёи

хом, балки соҳаҳои хизматрасонӣ-таъминотӣ, техникӣ-технологӣ, идоракунии сифати молу маҳсулот ва соҳибкории инноватсионӣ (илму техника ва технология) низ бевосита иштирок менамоянд.

Муаллиф қайд кардааст, ки ташаккули кластерҳои пахта дар минтақаҳои агросаноатӣ ба иштирокчиёни худ имкон медиҳад, ки дараҷаи баланди таҳассусиро касб намуда, ба рушди соҳибкорӣ дар минтақа саҳми калон гузошта, талаботи бозори озуқаворӣ ва саноатиро дар минтақаҳои кишвар бо маҳсулоти агроозуқаворӣ таъмин намуда, ҷалби бештари сармоягузориҳои хориҷӣ ва додугирифтӣ иттилоотӣ-технологӣ, рушди муносибатҳои ҳамгироӣ ва кооператсия, шуғли пурмаҳсули кориро дар минтақа таъмин намуда, вай дорои имкониятҳои баланди самаранокӣ дар миқёси минтақа масхуб меёбад.

Инчунин аз ҷониби диссертант гуфта шудааст, ки рушди соҳаи пахтакорӣ, дар навбати худ, бахши муҳимми соҳаи кишоварзии минтақа ба ҳисоб рафта, дар ташаккули кластерҳои агросаноатии вилояти Хатлон мақоми махсус дорад. Вай дар худ зернизомҳои зиёдеро гирд оварда, аз раванди парвариш, ҷамъоварии ҳосил, коркарди саноатии пахта, насосҷӣ ва дӯзандагӣ, ки он аз якчанд функсия ва занҷираи истеҳсоли таркиб ёфта, ба як объекти бутуни истеҳсоли маҳсулоти ниҳой, яъне пахта муттаҳид мегардад. Аз ин хотир, ташаккули кластерҳои пахта бояд дар заминаи омӯзиши манфиатҳои иштирокчиёни занҷираи истеҳсолии он ташаккул ёфта, рушди иқтисодӣ-иҷтимоии минтақаро таъмин намояд (саҳ.87-90).

Муаллиф қайд менамояд, ки вилояти Хатлон соли 1992 ташкил гардида, маркази он шаҳри Бохтар буда, масоҳати он 24,7 ҳазор км мураббаъ буда, он 17,5%-и ҳудуди кишвар ва шумораи аҳолии он 3530,0 ҳазор нафарро ташкил медиҳад. Вай ба ду минтақаи аграрӣ-саноатӣ, яъне минтақаи Вахш ва Кӯлоб тақсим карда шуда, шуғли асосии мардуми минтақа кишоварзӣ ба ҳисоб рафта, дар минтақа 175 корхона ва коргоҳи пахтатозакунӣ, 33 корхона ва коргоҳи дӯзандагӣ ва 6 корхонаи ресандагӣ фаъолият дорад. Таҳлил нишон медиҳад, ки соҳаи пахтакорӣ бахши муҳимми соҳаи кишоварзӣ ба ҳисоб рафта, дар ташаккули кластерҳои агросаноатии вилояти Хатлон мақоми махсус дорад. Вай дар худ зернизомҳои зиёдеро гирд оварда, аз раванди парвариш, ҷамъоварии ҳосил, коркарди саноатии пахта, насосҷӣ ва дӯзандагӣ, ки он аз якчанд функсия ва занҷираи истеҳсоли таркиб ёфта, ба як объекти бутуни истеҳсоли маҳсулоти ниҳой, яъне пахта муттаҳид мегардад (саҳ.75-92).

Унвонҷӯ дарк намудааст, ки самаранокии иқтисодии кластерҳои пахта дар шароити муосир тавассути механизми муайяни ташкилӣ-ҳочагидорӣ ва инноватсионӣ-иқтисодӣ, функсияи ҳар як иштирокчии он дар раванди кластерикунӣ баҳогузори карда шуда, аз раванди ташкилӣ-истеҳсоли ва ҳиссаи ҳар яки иштирокчиёни он дар самарани бадастоварда муайян карда мешавад. Самарани мазкур пайдарҳамии

мантиқӣ ва комплекси ҳамаи иштирокчиёни кластери пахта ва зеркомплексҳои онро, дар маҷмуъ нишон медиҳад.

Аҳамияти назариявӣ, илмӣ-амлаӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо оиди истифодаи онҳо. Асосҳои назариявӣ-методи таҳқиқотро асарҳои олимони иқтисодшиносии ватанӣ ва хориҷӣ оид ба ташаккули кластерҳои пахта дар минтақаҳои агросаноатӣ, санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии танзими муносибатҳои истеҳсоли-ҳочагидорӣ, барномаҳои давлатии ташаккули кластерҳои агросаноатӣ, аз ҷумла рушди соҳаи пахтакорӣ дар минтақаҳои агросаноатӣ ташкил медиҳанд. Инчунин, консепсияҳо ва назарияҳои кластерикунонӣ ва усулҳои мавҷудаи арзёбии баҳои самаранокӣ ва таҳлили рушди соҳавӣ ва минтақавӣ, ҳуҷҷатҳои стратегияи рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумотҳои омории Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳисоботҳои солонаи ҳочагиҳои пахтакор ва ноҳияҳои минтақаи Хатлон ташкил медиҳанд.

Аҳамияти назариявии диссертатсия ба ташаккули кластерҳои пахта дар минтақаҳои агросаноатӣ, ҳамгирӣ ва кооператсияи равона карда шуда, тавсияҳои илмӣ-амалии он дар сохторҳои дахлдори давлатӣ ва минтақавӣ, инчунин, корхонаҳои коркарди саноатии маҳсулоти пахта машғулбуда мавриди истифода бурдан мумкин аст. Баъзе аз хулоса ва пешниҳодҳои кори илмӣ аз рӯи мавқеи амалӣ барои ташаккули кластерҳои пахтаи минтақавӣ, беҳтар намудани сатҳи сифати зиндагии аҳоли, масъалаи таъмини ҷойҳои нави корӣ ва шуғли пурмаҳсули аҳоли дар минтақаҳои ҷумҳурӣ истифода бурда мешаванд.

Наشري натиҷаҳои диссертатсия дар маҷалаҳои тақризшавандаи илмӣ. Хулосаҳо ва муқаррароти асосии диссертатсия аз ҷониби муаллиф дар 11 мақола, бо 4,6 ҷузъи ҷопӣ (бо ҳуқуқи муаллифӣ) нашр шудаанд. Аз онҳо 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи шомили феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидааст. Теъдоди маводҳои ҷопӣ дар маҷаллаҳои тақризшаванда ба талаботи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудааст), мувофиқат менамоянд.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талабот. Барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

Ба андешаи мо, дар баробари ҷанбаҳои мусбӣ, диссертатсияи мазкур аз як қатор камбудихою норасогиҳо эмин нест:

1. Дар боби якуми зербоби 1.3. муаллиф таҷрибаи ташаккули кластерҳои пахтаро дар кишварҳои хориҷӣ мавриди таҳқиқ қарор додааст. Хуб мешуд агар унвонҷӯ имконияти кишварҳои хориҷӣ ва истифодаи беҳтарин вариантҳои онҳоро барои ҷумҳурии мо мушаххастар нишон медод.

2. Дар боби дуюм зербоби 2.1 унвонҷӯ таҳлили ҳолати кунунии рушди соҳаҳои комплекси агросаноатӣ ва ташаккули кластерҳои

пахтакориро дар минтақаи Хатлон мавриди таҳлил ва баррасӣ қарор додааст. Сифати илмӣ қор беҳтар мегардид, агар унвонҷӯ вобаста ба таҳлили нишондиҳандаҳои мазкур мушкилоти ҷойдоштаро низ дар ин самт мушаххас менамуд.

3. Сифати рисолаи илмӣ хубтар мегардид, агар дар рафти таҳқиқ нишондиҳандаҳои минтақаи Хатлон ҳаҷми ғоидаи кластерҳои пахта аз ғуруши маҳсулоти ниҳоии агросаноатӣ нишон дода мешуд.

4. Беҳтару хубтар мешуд агар унвонҷӯ вобаста ба мушкилотҳои ҳамгирӣ ва кооператсияи истеҳсолотро дар ташаккули кластерҳои пахта бештар диққат дода, рол ва мақоми онҳоро дар ташаккули кластерҳои агросаноатӣ ва рушди минтақа пешниҳод менамуд.

Бо ибрази чунин нуқтаи назар метавон гуфт, ки эродҳои пешниҳодгардида ислоҳшаванда ва хусусияти тавсиявӣ дошта, ба сатҳу сифати рисолаи илмӣ таъсири манфӣ намерасонанд.

Хулосаи ҷамъбасти онд ба савзор донишҷӯ докталаб ба дараҷаи илмӣ. Қори илмӣ-таҳқиқотии Халифазода Ҷовидон Бобоҳон дар мавзӯи «Арзёбии самаранокии кластерҳои агросаноатӣ дар минтақа (дар мисоли кластерҳои пахтаи минтақаи Хатлон)» дар сатҳи баланди илмӣ омода гардида, ба талаботҳои «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ мебошад.

Муқаризи расмӣ:

номзади илмҳои иқтисодӣ,
мудири шуъбаи таҷрибаомӯзӣ
ва рушди касбияти
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Мақдамизода Ф.Б.

Имзои Мақдамизода Ф.Б.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва қорҳои маҳсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Тавқиев Э.Ш.

Суроға. 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17
Телефон: (+992 - 37) 221-62-25;
Факс (+992-37) 227-15-10
Эл. почта: info@tnu.tj
Сомона: [https:// www.tnu.tj](https://www.tnu.tj).